

জ্যোতিপ্রসাদৰ ‘কাৰেঙৰ লিগিৰী’ নাটকখন একাধিকবাৰ চোৱা হৈছে যদিও অলপতে চাবলৈ সুযোগ পোৱা পৰিবেশনটো কিছু বাতিক্ৰম। যোৱা ১২ মে’ৰ সন্ধিয়া শ্রীমত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰে শ্ৰীশ্রীমাধৰদেৱ প্ৰেক্ষণগৃহত প্ৰত্যক্ষ কৰা নাটকখনৰ অভিনয়ত বাজাৰ কোনো নামী বা আমি নাম জনা শিল্পীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰা নাছিল। ইয়াৰ পৰিবৰ্তে নাটকখনত অভিনয় কৰিছিল গুৱাহাটী মহানগৰীৰ এখন মহাবিদ্যালয়ৰ এদল ছা৤-ছাত্ৰীয়ে। বাজখনীৰ কাষতে অৱস্থিত দিছপুৰ কলেজৰ ড্ৰেমেটিক ছচাইস্টিৰ সৌজন্যত আৰু আমাৰ এগৰাকী প্ৰবীণ নাটকশিল্পী মাণিক আহমদৰ পৰিচালনাত পৰিবেশিত নাটকখনৰ মুক্ষস্থৰণ চাই নাটক চোৱাৰ আনন্দ পোৱাৰ লগতে অভিভূত হ'লো।

কাৰেঙৰ লিগিৰীখন আধুনিক অসমীয়া নাট্য সাহিত্যৰ এখন শ্ৰেষ্ঠ আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ নাটক। নাটকৰ বিভিন্ন দিশৰ পৰা লক্ষ্য কৰি ক'ব পাবি যে এইখন নাটকক চেৰে পেলোৱাৰ কথা নকণ্ঠেৰেই ইয়াৰ সমকক্ষ দ্বিতীয় এখন নাটক আমি এতিয়াও পোৱা নাই। চৰিত্ৰৰ

কাৰেঙৰ লিগিৰী এক ব্যতিক্ৰমী পৰিবেশন

■ ড° পোনা মহন্ত

গভীৰ মনস্তাত্ত্বিক অধ্যয়ন, সংবেদনশীল আৰু চৰিত্ৰাঙ্গ সংলাপ, মধ্যুগীয় পটভূমিত আধুনিক পৰিবেশ সৃষ্টি, গহীন দৃশ্যৰ মাজত কৈশৰলৈৰে মনোৱজনপৰ্যাপ্ত চৰিত্ৰ বা দৃশ্যৰ উপহাসপন, গীত-সঙ্গীতৰ মানোজ্ঞ সংযোজন আদি ভিন্ন দিশত সমৃদ্ধ এই নাটকখন সফলভাৱে অঞ্চল পৰিবেশন কৰা এদল ন-শিকাৰ ছা৤-ছাত্ৰীৰ বাবে উজু কথা নহয়। বিস্তু তেনে এটা কাৰেঙৰ সুন্দৰকে সমাধা কৰে মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষার্থীসকলে। জৰিবলৈ পোৱামতে পৰিচালক মাণিক আহমেদৰ তত্ত্ববৰ্খনত প্ৰয়া মাহজোৱা অনুশীলন আৰু আখ্যাৰৰ পাতচ ছা৤-ছাত্ৰীসকলে কাৰেঙৰ লিগিৰীৰ এই সুন্দৰ পৰিবেশন সম্পূর্ণ হয়।

মধ্যুগীয় বজাজিলীয়া পটভূমিত উপস্থাপিত হ'লেও কাৰেঙৰ লিগিৰীখন সম্পূর্ণকৈ সামাজিক, বাস্তুৰথমী চিত্ৰামূলক নাটক। চৰিত্ৰৰ বিচিত্ৰতাৰ লগতে নাটকখনৰ মূল বস্তু হৈছে সংলাপ। চমুকে ক'বলৈ হ'লে সংলাপৰ মাজেদিয়ে চৰিত্ৰসমূহৰ বৈশিষ্ট্য প্ৰকাশ পোৱাৰ লগতে নাটকীয়াও আগবঢ়াচ্ছে। চৰিত্ৰ আৰু ভিন্ন নাট্য পৰিষ্ঠিতিৰ উপযোগীকৈ সংলাপ প্ৰক্ষেপণ কৰি প্ৰধান চৰিত্ৰকেইটাৰ ভূমিকাত খণ্ডত কৰা (সুন্দৰ), হৃদয়ালীপ গহন্ত (অনংগ), প্ৰবালজিৎ ভূঁঝ (সুন্দৰী),

বক্তৃম চহৰীয়া (সুন্দৰ্ণ), প্ৰিয়ংকা খণ্ডীয়া (শেৰালি), নেইনা শৰ্মা (বেৰতী), বিজুলী বড়ো (কাপঞ্জমাতী) আৰু যানা শৰ্মাই (বাজমাও) মনোজ্ঞ অভিনয় কৰে। বিশেখকে নাটকখনৰ নায়ক-নায়িকা যুটি সুন্দৰ-শেৱালি আৰু আন এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ নাৰী চৰিত্ৰ কাপঞ্জমাতীৰ ভূমিকাত খণ্ডত, প্ৰিয়ংকা আৰু বিজুলীৰ শক্তিশালী সংলাপ প্ৰক্ষেপণৰ কথা দৰ্শকে সহজে পাহাৰিব নোৱাৰিব। বেৰতীৰ কল্পত নেইনা শৰ্মাই ভাল অভিনয় কৰে যদিও তেওঁৰ দেহিক অংগী-ভণ্গী আৰু চকু-মুখৰ প্ৰকাশত কিছু সংযোগৰ প্ৰয়োজন হ'ব। অনংগ আৰু সুন্দৰ্ণ চৰিত্ৰ বৰাপায়ন কৰা তিনিওজন অভিনেতাৰ কথা দৰ্শকে সহজে পাহাৰিব।

প্ৰশংসনীয় অভিনয় কৰে। সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ চৰিত্ৰৰ ভিতৰত বপুৰুৱ কপত অতিথি শিল্পী অমিতাভ বাজখোৰাই দৰ্শকৰ মন চুই যোৱাকৈ চৰিত্ৰটো কৃপণ্যাণ কৰে। চৰিত্ৰৰ সৈতে বেজিতা খোৱাকৈ তেওঁৰ কথা কোৱাৰ ভংগী আৰু দেহিক ভায়া (বডি লেংডেণ্ডেজ) দুমোটাই বেচ প্ৰকাশমূলক হোৱা বুলি বেছি। এজন চাউদাঙ্গ কপত খণ্ডকৰ বাবে ওলাই ড° সংজীৰ কুমাৰৰ শৰ্মাই শ্ৰোতা-দৰ্শকক আঘৃত কৰাৰ লগতে ছা৤-ছাত্ৰীসকলকো উৎসাহিত কৰে। তনুপুৰি নাচি নাচি হাঁহি-থিকিন্দলি কৰি শেৱালিক আমোদ দিয়া আৰু শেষত তাইৰ শোকত কান্দি কান্দি আঁতৰি যোৱা ধূনীয়া নাগিনী ছোলালীকেইজনীৰ কথা কেনেকৈ পাহাৰিব? নগা লৰা, আন চাউদাঙ্গকেইজন প্ৰভৃতি আটায়ে মনপৰশা অভিয়ন কৰে।

নাটক এখনৰ মুক্ষ পৰিবেশনৰ সাফল্য কেৰল অভিনেতা-অভিনেত্ৰীসকলৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ নকৰে। মুক্ষৰ আৰ্বত থাকি কাম কৰা শিল্পী আৰু কৰ্মকৰ্ত্তা-সকলৰ ভূমিকাও গুৰুত্বপূৰ্ণ। এইক্ষেত্ৰত প্ৰিয়ংকাৰ প্ৰযোজক আৰু কলেজৰ

অধ্যক্ষ ড° নৰজেয়তি বৰা, প্ৰযোজক-সঞ্চালক ড° সংজীৰ কুমাৰ শৰ্মা, কলা নিৰ্দেশক নুৰবদিন আহমেদ, ন্তৃত নিৰ্দেশক ড° মীৰনন্দা বৰঠাকুৰ,

সংগীত ব্যৰহাপনা মনদীপ মহন্ত আৰু মৃদুল বৰঞ্জাৰ উ পৰি কৰ্মসজ্জা, সাজপাৰ, পোহৰৰ দায়িত পালন কৰা শিল্পীবুদ্ধ, সমূহৰ বাদ্যযন্ত্ৰী আৰু কঠশিল্পীৰ কথা উল্লেখ কৰিবই লাগিব। নকলেও হয় যে সকলোৰে নাম ল'ব নোৱাৰিলোও আটাইৰ সামুহিক পৰিকল্পনা আৰু পৰিশ্ৰমৰ ফলতহে এনে এক সুন্দৰ

মুক্ষ পৰিবেশন সম্ভব হৈছে। অতিথি শিল্পী অমিতাভ বাজখোৰা, অবিনশ বৰ্মন আৰু বক্তৃম চহৰীয়াই তেওঁলোকৰ ভূমিকাৰ যোগেদি নাট পৰিবেশনটো সফল হৈৱাত সহজৰ হাত আগবঢ়োৱাৰ লগতে ছা৤-ছাত্ৰী শিল্পীসকলক উৎসাহিত আৰু অনুপ্ৰাণিত কৰে।

টো সময় আছিল যেতিয়া বিদ্যালয়-মহাবিদ্যালয়ত মাহেকে পথেকে নিয়মীয়াকৈ নাট্যাভিনয়, তৰ্ক আৰু আকস্মিক বৰ্ডুতা প্ৰদান, সংগীত, কবিতা পাঠ আদিৰ চৰ্চা আৰু প্ৰতিযোগিতামূলক অনুষ্ঠানৰ আৱৰ্জন কৰা হৈছিল। অনেক মহাবিদ্যালয়ত ড্ৰেমেটিক ফ্ৰাণ্ডী ছাত্ৰী হৈছিল। কিন্তু শিক্ষা ক্ৰমান্বয়ে সম্পূৰ্ণ পাঠ্যপুঁথিভিত্তিক আৰু নথৰকেন্দ্ৰিক হোৱাৰ পৰা আৰু ইন্টাৰনেট, স্মাৰ্টফোন আৰু ইলেক্ট্ৰনিক মিডিয়াৰ দ্রুত প্ৰসাৰ আৰু প্ৰচাৰৰ ফলত গুৰুৰ লেখীয়াকৈ পাঠ্যপুঁথিৰ বাহিৰ (একস্তো কেৰিবুলুৰ) কাম কাজবোৰ নোহোৱা হৈ পৰে। এনে পৰিবেশ-পৰিস্থিতিত ছা৤-ছাত্ৰীসকলৰ মাজৰ পাৰম্পৰিক সামাজিক সম্পর্ক কৃতিগ্ৰাম আৰু নিশ্চল হৈ পৰিবৈলৈ ধৰে। নাটক আৰু নাট্যাভিনয়ৰ অনুশীলনে যিদেৱে যুৱক-যুৱতী, বিদ্যার্থীসকলক পাৰম্পৰিক বুজাপৰা আৰু সহাদতাবে কাম কৰাৰ সুযোগ দি তেওঁলোকৰ মাজত যি এক সামাজিক-সাংস্কৃতিক সম্পর্ক সৃষ্টি কৰে, সেইটো আন একোৱে কৰিব। নোহোৱে। এইৰোৱ কাৰণতে কেওঁ, সাম্প্রতিক পৰিবৰ্তিত সময়ৰ প্ৰেক্ষণটত দিছপুৰ মহাবিদ্যালয়ে এইটো উপযুক্ত পদমন্ডল লৈছে। সিদ্ধিনা নাট পৰিবেশন অনুষ্ঠানত বাজাৰৰ শিক্ষা মন্ত্ৰী ডাঃ বোজে পেণ্ড ডাঙুলীয়াও উপস্থিত থাকি কলেজৰ এনে কাৰ্যসূচীৰ শলাগ লোৱাৰ লগতে ছা৤-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতি উদ্দগনিমূলক ভাবণ দিয়ে। অসম চৰকাৰৰ শিক্ষা আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ পৰত আমাৰ ভাৰসা : এদল ছা৤-ছাত্ৰীয়ে ইমান সুন্দৰীকে সম্পূৰ্ণাদন কৰা কাৰেঙৰ লিগিৰী নাটকৰ উজ পৰিবেশন গুৱাহাটী প্ৰযুক্ত্যা বাজাৰ আন চহৰবোৰে একাশ নিৰ্বাচিত মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত কৰিব। পাৰি নোকি সেই বিষয়ে চিন্তা কৰি উপযুক্ত বাৰষ্ঠা কৰে যেন। এনে কৰিলৈ এক বুজানস্থাক ছা৤-ছাত্ৰী উৎসাহিত আৰু অনুপ্ৰাণিত হ'ব আৰু আন মহাবিদ্যালয়সমূহেও অনুকূল কাৰ্যসূচী প্ৰযুক্ত কৰিবলৈ আগীহ হ'ব পাৰে।